

Havonként megjelenő társadalmi és vallási képes folyóirat,
melyben mindenekelőtt a kisujszállási reformált egyház híveihez, de más helyeken lakozó
embertestvéreihez is szól:

TÖRÖK IMRE kisujszállási ref. lelkipásztor.

Csel. 20. 28. ViseljeteK gondot magatokról és az egész nyájról, melyben a Szentlélek titeket vigyázókká tett az Isten anyaszentegyházának legeltetésére.

Ap. csel. 20. 24. Semmivel nem gondolok, az én életem is nekem nem drága, csak hogy elvégezhessem örömmel az én futásomat, melyet vettem az Ur Jézustól.

Jézus Krisztus szavai: Máté 10. 40 A ki tégedet befogad, engem fogad bé; és a ki engem befogad, azt fogadja bé, a ki engemet elbocsátott.

S z a b a d s á g.

Március a szabadság hónapja. Szabadul fagybilincsből a föld, a rög; jégláncaikból a vizek. Előtör a fűszál, a rügy, az élet — száműzetéséből megjön tán a vándormadár is.

Petőfi lelke 61 év előtt béklyókat szakgatott s azt kérdezte egy nemzet-től: Rabok legyünk vagy szabadok? És egy egész nemzet felelt reá, a mi magyar nemzetünk, ezt mondván:

A magyarok Istenére esküszünk,
Esküszünk,
Hogy rabok tovább nem leszünk.

Én pedig egyszerű magyar református pap, arra akarnám hívni, kérni azokat, kik e sorokat olvassák, — lásd Pál apostol Galátákhöz írt levele V. részének kezdetét! — hogy „a szabadságban, mellyel minket a Krisztus megszabadított, megálljunk és ne kötelezzük meg magunkat ismét szolgálatnak ígájával!”

A baptista és a többi megint szolgálat ígájába akarja beleparancsolni a lelkeket. Én utálok a lélek szárnyának bármi uton való megkötözését. Azt is utálok, ha a bűn köti meg az isteni résznek nemes röptét; azt is, ha az emberi találmány; azt is, ha a babona, előítélet; azt is, ha a betű. — A lélek legyen szabad arra, hogy szabadon cselekedhesse a jót. Ez az én hitvallásom! Ez az igazi szabadság!

A bőjt.

Vajjon kicsoda találhatta ki, hogy a test sanyargatása, pusztítása a léleknek használna? Balga dolog. Hiszen ép testben van ép lélek, s ha tested elsenyveszted — törött testben a lélek is törik-romlik. Beteg embernek lelke is beteg.

Vajjon kicsoda találhatta ki, hogy hust enni bőjtben bűnös dolog? — Az meg ám okos volt, veszedelmesen okos, ki a jó halpecsenyét bőjtben is ehetőnek minősítette, mert a hal még fájinabb eledel, mint emilyen-amolyan rugott bornyu husa.

Nem ugy, nem ugy, édes Atyámfiai!

Jöjünk tisztába a dologgal!

Isten országa nem ételben és italban áll, hanem igazságban, szentségben és Szentlélek által való örömben.

Ne a hustól, mitől, tartózkodjál, kereszttyén testvérem, hanem a bűntől. Nem az fertézteti meg az embert, ami a száján bemeleg, hanem ami a száján kijön. Magyar embert az undok káromlás. Hejh pedig az arany alma ezüst rostélyokban szép — régen megmonda (idestova 3000 esztendeje) bölcs Salamon — Isten szent neve is imádságba való. — S még a csuf szó, a szájjal való paráználkodás, de hát még az undok, parázna cselekedetek! Mintha a pokol minden ördöge elszabadult volna annyi köztünk a bűn.

Ettől tartóztassuk meg magunkat, ez a bőjt! — nem holmi husételtől; hisz' ez valóságos nevetség és semmivel se különb a többi bőjtölő annál az egyszeri embernél, aki — midőn kínálták valami nem bőjtös eledellel bőjtben, mondjuk például jó hideg kolbásszal (amiről azt mondta a roffi főszolgabíró egyszer, hogy meg tud belőle enni annyit, amennyi a derekát körül éri, de még bokrára is köti) hát — azt felelte az igazhívő bőjtös, hogy: »kö-

szönöm, nem kérek a kolbászból, mert nem szoktam enni belőle, meg osztán bőjt is van, meg . . . mán bizony ettem is belőle ma reggel vagy öt vágást!«

Bőjtöljünk, testvéreim! farsangban is, bőjtben is, megtartóztatván magunkat mindentől, amivel a mi jó Istenünket szomorítanánk, háborítanánk, s amivel árthatunk a mi felebarátainknak; amivel romboljuk mi édes hazánkat, meg az Országot, mely nem e világból való.

Ez az igazi bőjt, a többi semmi!

Mig nem késő . . .

Egy kis füzet akadt valamelyik napon a kezembe. Temérdek hasznos ismeretet tárt elém, predikáltam is róla. Irok is felőle.

Hát — Nőé fiaival együtt neki vágott a rengeteg erdőnek, nagy fatörzseket döntögettek ki, szakadt róluk a verejték. S mikor elkezdtek építeni a bárkát, az emberek körülnéztek, látták, hogy száraz a föld s azt mondták kézősszedugva, egymás közt mosolyogva Nőéről, hogy: Bolond! nincs viz, ő mégis hajót épít. A bárka kész lett, Nőé hordta-gyűjtötte bele a szükségeseket — s az emberek nevettek, s ezt mondták: Bolond! — Egyszer csak a puszták felől, meg a rengeteg erdők felől még a vadállatok is megindultak rendben sorban, s a bárka kinyitott kapuján bevonultak. Aznap bement Nőé is családjával. »Bolond« — mondák a többi emberek. »Viz nincs sehol s derült az ég.«

Éjszaka aztán hideg szél nedves szárnyakon végig repült a föld felett s a világ végéről támasztott terhes felhőket. A felhőkől csepegni, hullani, ömleni, zuhogni kezdett a viz. S ekkor az emberek bezzeg futottak a bárkához csatákban, vizben: »Nyisd ki, Nőé, nyisd ki.« Mert be volt zárva az ajtó, a bárka ajtaja. »Nyissátok

ki, ha tudjátok, mert hogy mi bejöttünk — kiáltott ki Nőé — az Isten tulajdon kezével zárta be a bárka ajtóját. « Döngettek aztán pöröllyel, baltával. Kicsoda nyithatná ki, amit az Ur keze bezárt? Késő volt, elkéstek, mindnyájan elvesztek, mindnyájan elvesztek.

No aztán — így ír az az irás — volt régen két viruló város. Gazdag volt termő földje, akár csak a gazdag kunvárosoké: szép házakban, oszlopos nagy sátrakban jómódu emberek laktak, kik épen a jó mód miatt a Jehova-Istenről elfeledkeztek, bűnökbe merültek. Az Isten, ki sajnálja, szánja a bűnöst, követeit elküldte Lóthoz, mert hogy Sodoma, meg Gomora volt az a két város, mondanom se kell (de ma már tán: Somogy és Gömör is ilyen, ha igaza van a magyaroskodó szófejtésnek!) — elküldte, mondok, az Ur az ő angyalait s megintette Lót, hogy vigyázzon, meneküljön, másokat is menekülésre hívjon, mert az Urnak ama napja közel vagyons az váratlanul jő el, mint a lopó. Lót el is izent ez irányban a vejeihez legelőbb, de ezek azt felelték az izenetre, hogy »Meghibbant az öregnek az esze!« Éjszaka aztán jött a tüzeső: sátrak, házak, állatok; emberek elégték, csak Lót menekült meg. A többi elkésett.

Ugy írja az az irás, hogy most pár esztendeje Amerikában az ugynevezett Martinik szigeten kilökött egy kevés tüzet, lávát magából a Mon-Pelé tűzhányó hegy Nagypéntek napján. A Nagypéntek nem nagy ünnep a katolikus testvéreknél, nem úgy, mint minálunk. — Az a nép, ott Martiniken katolikus volna, de — mint mi köztünk is kerül, sok volt köztük az istentelen. Így például akkor Nagypénteken is egy oktalan állatot, egy sertést feszítettek fel valami keresztfélére s mutogatták, hogy: Ehol a Krisztus! Az a tűzhányó

pedig kitört, megsemmisített egy gyárat, kincserő készleteivel együtt s mikor a tudósok a tűzhányó tölcserét megvizsgálták, ezt mondták nagy biztonsággal, hogy »csak egy kis tűzijátékot csinált az öreg hegy!«

Áldozó csütörtökre aztán a martinikiek megakarták ismételni a Krisztussal való csufondároskodást, de már ezt a föld sem állhatta, megmozdult, megrendült, a tűzhányó kitört s 40 ezer ember lett halottá egynehány perc alatt. Az Urnak ama napja jött el, — elkéstek!

Messina, Sicilia lakóiról is mondogatja a hir, hogy nem valami istenes nép volt. Jobban szerette a jónál a rosszat, Istennél jobban a világot. Tán azon a rettentő éjszakán is, mikor az Urnak napja eljött, — egy vidám társaságban, bor között, mint szokta a magyar ember is boros kancsó mellett feszgetni az Isten dolgait, tán egy percben egy elvetemült lélek ott Messinában ki találta ereszteni a száján, hogy: »Nincs Isten!« — S erre megmozdult iszonyu mozdulással a föld, kiöntötte árját az iszonyu tenger, — megromlottak paloták; — a tűz és a víz összeesküdött; rengett a föld, zengett az ég s a föld rengése s az ég zengése felelt az ember szavára, ezt mondván: »Van Isten!«

És én, Atyámfiai! úgy elgondolkozom, vesszük-é mi eszünkbe, hogy jó volna Istenhez térni, mert az Urnak napja eljöhet s hogy jó volna elvégezni, ami ránk bizva van s készen tartani az élet számadását, mig nem késő . . .

Értetik-é, Testvéreim, — mig nem késő, mig nem késő!

Két első képünkhöz.

Az egyik ábrázolja a mi egyházunk régi (1788-ban épült) templomát, mellette

az öreg fiiskolával, melyről el lehet mondani Tompa Mihály költőnk szavaival:

»Anno: ezer, . . . de hát ki tudná,
E ház mikor építették? . . .«

Régi szolga már ez az öregecske emeletes ház, látszik is ódon falán: az idő — e vén sas — nagyon megrugdosta; meg aztán minden esztendőben 5—600 nebuló, szinte nap mint nap, dörzsölődzik annak a falához, veri laptával meg egyébbel, meg irkál rá ákombákomot, ha nem látja rektor uram, meg précektor uram, vagy pedig a seprűjével rettenetes »Pali bácsi« az iskola rendbentartója.

De vegyük sorba a dolgot. Istenem, milyen nehéz idők lehettek akkor, mikor még a templom megépült. Mikor még a tornyot el kellett dugni (vagy nem is volt szabad tornyot építeni református népnek). A mi templomunk tornya is befelé épült a templomudvar felé, úgy parancsolták Egerből, meg Bécsből, ennek emlékéül, szomorú emlékéül van mai napig is háttal a világra. Mintha ezt mondaná: magyar ember, ne nézz te se Bécsre, se meg másfelé, hanem tekints — mint én a kunsági rónára, meg — igaz bölcsként — tulajdon magadba. Olyan vagy te, magyar ember, mint

én öreg torony, háborgattatás közt lett ide plántáltatásom; sokan szeretnék, ha nem volnék, de hiába minden földi erőlködés, én az égre nézek szüntelen, harangjaim szava, minden kondulások imádság: s ime megállok. Tűz is perzselt, harangjaim tűzben megolvadtak, leszakadoztak, fájdalommban elnémultam ekkor, de megélemedtem, mint a féniksz-madár.

Óh öreg templom, beh sokat is lehet tetőled tanulni, azért a kevés jóért, hogy egyszer-egyszer megreperáltak, így-ugy bemeszelték, a János, István, meg László bácsik meg megsepregettek, — mennyi jót

adtál te viszont annak a népnek, mely körüléd telepedett! Hány sziv gyógyult meg 121 esztendő óta falaid között, hány könyv száradott fel! Csak az tudná megmondani, akinek háza vagy, a mindentudó Isten. Csak vigasztalj, gyógyíts, továbbra is minket, te jó öreg templom, áldja meg az Isten minden darab köved.

Mellette a másik templom: az iskola.

Mert én azt is templomnak tekintem s kellene, hogy más is annak nézze. Ott nem volna szabad soha születnie egyetlen rossz gondolatnak, hanem szent érzésnek s az ajkakon a tudás igéjének, imádság szavának. Öreg iskola, öreg iskola, sok derék embert adtál a hazának, az anyaszentegyháznak. Szeretném kis ujságunk ezen számát megküldeni mindazoknak, akik innen szálltak el-ki a világba.

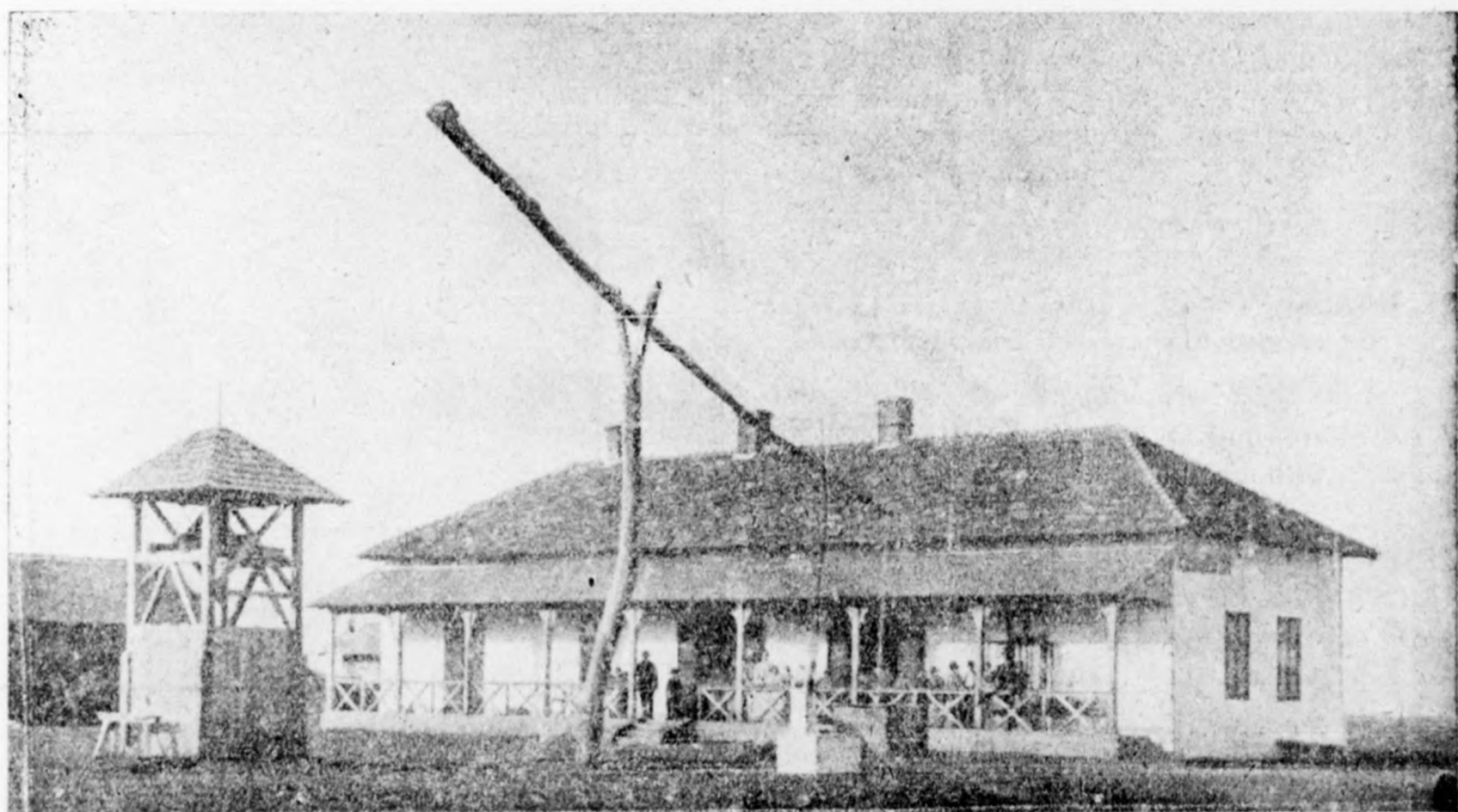
Ez az iskola volt elemi iskola is gimnázium is, ez volt az »álma máter«, jósgos anyja, ki tanítványait dédelgette, ápolgatta s aztán adván kezökbe kenyeret, az életbe

széllyelrepitette. Vajjon jut-e eszökbe az öreg iskola, ki tanítványai, gyermekei emlékét, írott könyvekben őrizgeti, — azoknak, kik valamikor régen úgy menekültek a professzor ur nádpálcájja elől, mert az ajtót bezárta a tiszteletes tanár ur, — hogy hát véletlenül! — betört az oldala a tanterem bubos kemencéjének s az ifjuság ott bémenvén, mint várfalak résein az ellenség, — szépen, de egy kicsit kormosan buvának ki a kemence száján? jut-e eszökbe azoknak, kik most fényes nagy házakban lakoznak, magas hivatalok termeiben for-

nyát magadra, megérdemelné annak a 600 csemetének egészsége, ki élete 6 esztendejének legtöbb napját a te alacsony boltiveid alatt tölti el s azoknak a tanítómestereknek egészsége, kik »oxigénmentes« levegőben naponkint öt órát beszélnek, tanítanak a jövő reménységének.

*

Mostmár gyerünk a pusztai iskolához, a kristály tiszta levegőre. A pusztai iskolát ábrázolja a másik képünk. Hej, hajdanában a juhnyájak végtelen csoportjai legeltek — szép lassu sétálással csipegetve a szikes mező sarját — a nyáj csendes

golódnak, hogy mindezt az öreg iskola adta nekik? Nincs panasz, édes anyánkat, meg az iskolát, melynek küszöbeit tapostuk, nem lehet elfeledni soha. — Áldjon meg az Isten, te második templom, jó öreg iskola, — s bár tudjuk, hogy öreg ember nem igen szereti a divattal való haladást, kérünk végy már valami újabb köntöst magadra! Lásd, szülötted, a nagy gimnázium, kétemeletes magasságban emeli büszkén a fejét, nyilt, derült homlokból ragyogó szemekkel néz szerte Kunság mezeje fölött, egészséges, erős . . . Öreg iskolánk, az Istenre kérünk, övedezz uj gu-

kolompja csengett-bongott, pásztorember furulyája sirt — most pedig kis iskolás fiuk-leányok baktatnak 4—5 kilométernyi távolból is tanító uram szárnyai alá, vasárnap meg, ha felszáll a kutostor végén a zászló, tiszteletes uramat várják a pusztá minden irányából istentiszteletre gyülekezett hivek. Olyan ünnepélyes szépen kong a pusztá nagy harangja, mely a képen is látható — s bent zeng-zeneg a Gönczi Sándor gazda orgonája s hozzá az ének:

»Szent Isten noha néked . . .«

Bizony-bizony gyönyörűséges ez . . . A pusztá virágozik, mint a rózsa; — még a pusztá helyek is ujulnak örömben. Ugy örül a lelkem, mikor az iskolaház megte-

lik, mikor szólhatok a puszta kedves lakóihoz. Olyan jó emberek azok: szeretik buzgó tanítójukat, ki gyermekeikért fáradozik; szeretik annak öreg szüleit, testvérét, kik együtt valóságos jóltevői a széles pusztának. — Az iskola ugymondva központja, lelke a réti pusztaságnak, gyermekek-öreggek mind odajárnak tanulni, Istent imádni. Egy 60 sőt egy 70 évesnél idősebb ember is tanul írni, olvasni, úgy megharcolnak szegény öregek az Ábc-vel.

Áldja meg az Isten, kik földet adtak a pusztai iskolához, Lipcsey iskolának hívjuk, Beniczkyné Lipcsey Zsuzsika asszony és férje (Tiszafüred) voltak az adományozók; áldja meg az Isten — a várost aki építette az iskolát; az egyházat, ki fentartja; a kik ott laknak, akik oda járnak, akik harangjára orgonájára áldoztak — az Isten áldja meg, mind-mindezeket!

Néhaivaló Rác Miklós.

Kunhegyes egykori ref. lelkipásztora.

Elhatároztam, hogy a »Szeretet« ezutáni számaiban nemcsak Kisujszállás, hanem a közelebbi vidék s különösen a kunvárosok és illetve a Hevesnagykunsági egyházvidék jeleseinek, híres lelkipásztorainak, vezetőembereinek, jóltevőinek arcképét s életrajzait, diplomáinak képét is közreadom. Egy kis áldozattal, kissé több fáradsággal az eddiginél: menni fog a dolog. Isten eddig is segített!

Hogy miért épen annak arcképét adom legelőbb, kinek nevét e fejezet élére jegyeztem, azt az én szívem tudja s megmagyarázza az a levél, melyet a mostmár porladó lelkipásztor életének legutolsó idejében e szavakkal vezetett be: »Kedves Imrém! A sir széléről még egyszer kopogtatok nálad ...

Én lettem a szószéken utódja. — annak a hajléknak, melyben ő lakozott, későbbi lakója. Ilyenfajta okaim vannak, hogy vele kezdjem s folytassam aztán a következő számban Törökszentmiklós volt lelkésze néhai Vaday Ferencsel.

Rác Miklós Hajduhadházon született. Egyszerű pásztor ember volt az atyja s ő lett a lelkeknek pásztorává. Alakra kicsiny volt, mint Isai pásztor fia Dávid, de lelkében, elméjében voltak fehér-fényes parittyakövei.

1868-ban végezte Debrecenben a hittanhallgatói pályát; félévig Németországban Heidelbergben tanult s 1870-ben már Kunhegyes hívta meg egyértelemmel lelkészévé az ifju embert, kinek csodásan szép csengő hangja mindeneket elragadott. — Hajh, de nagy próbát mért rá az Ur az ő szolgájára. 5 év múlva egy meghűlésből származó tüdőgyulladás beteggé tette s attól kezdve haláláig segédlelkészeket tartott, kevesebbet szolgálhatott azon a helyen, az Ur szentházában, melynél gyönyörűsebb hely nincsen. A gyülekezet mely őt szerette, — nem háborgatta lelki-

pásztorát. Szauva szerette a sokat szenvedett az utolsóig. Jaj már annak a gyülekezetnek, mely örökkéig lelkipásztorának dolgain rágódik, azt csak bírálni, szorongatni tudja, soha, örvendeztetni, vigasztalni. A boldogultnak megtaláltam önéletiratát s ebben halálával ösmeri el a kunhegyesi hiveknek iránta való jóakarátát. Sokat szenvedett, pihenése még éjszaka is ritkán volt. Sötétes kis szobájában üldögélt sokat s irt, dolgozott, míg lehetett. Azt az öreg paplakot, amelynek falai pedig akkortájt igen nedvesek, mondhatnám penészesek voltak, nem építette újra, nem akarta

költségbe verni a hiveket, pedig még ma is élne tán, ha egészsége-ebb lakóhelye lett volna. Ilyen az igazi református pap. Tűr, szenved némán; — előttünk járt ebben is az uton . . . a Megváltó!

Én, akia nagyemlékü R. M. után következtem a prédikátori tisztben, nem győztem csodálni, hogy milyen rendezett szép egyházat s a gyülekezet hiveinél milyen jellemet, gondolkozást, tisztakedélyt hagyott örökölni. Óh, én csak áldani tudom emlékét, még azt a sirhalmot is, mely alatt pihen, melynek kövén ez van írva vésett arany betűkkel:

Lukács ev. XXIV. 26.

»Avagy nem kellett-é szenvednie Krisztusnak és úgy menni bé az ő dicsőségébe?«

Az 1901. év sept. hó 12-én, hajnalban végezte be nemes életét! Áldott legyen ott is, hol aluszik!

A hitetlen.

— Legifj. Dr. Szász Károly költeménye után. —

«Egy lármás nagy városban egy kis család lakott:
A férfi mérnök volt s egy gyárnál dolgozott,
Szép ifju felesége a jóság volt maga,
Egyetlen gyermekük egy kicsiny fiu vala.

A feleség

Imával kezdte napját és azzal végezé;
Ha kétely támadá meg, csak szívét kérdezé;
S az, mert beléje Isten hitet, erőt adott,
Elébe mindig hiven helyes irányt szabott.

Nem ilyen volt a férj, kit elvakított az ugynevezett tudás, neki nem kellett a vallás: gyermekmese az! — mondá

»Hagyj békin engem, asszony, én nem imádkozom,
Egy gépterv jár eszemben, azon gondolkozom,
Eredj, ha kívánsz, ám én templomba nem megyek,
Akkor már okosabb, akármí mást tegyek.«

Az asszony sirt szegény, kérte az Istent titkon, ajtaját behajtva, hogy bocsásson meg férjének, mert nem tudja az, hogy mit beszél. Kis gyermekét pedig imádkozni tanítá. — Óh így kellene tenni minden anyának! A legszentebb örökség, mit anya hagyhat gyermekére, a tőle tanult imádság. S a mérnökné kis gyermekének s minden ártatlan gyermeknek is imádsága olyan volt, mint »a lilium, mely édes, lágy illatot lehel . . .«

Am egyszer, hajh! forró lázba esett a kis gyermek — s az orvos komoly arccal figyelmeztette az erősebbet, az atyát:

Szegény kis-fiad még egy napot, ha él...
A hitetlen atya — általában így szokott ez lenni a hitetleneknél — kétségbeesett, s amellet még a hitelenség szörnyű szavait is szórta:

»Ha élne igaz Isten ott a felhők felett,
Nem büntetné talán ez ártatlan kisedet?!«

És hosszú léptekkel mérte végig a szobát, míg az édes anya ajakáról — erős hittel — az ég felé szárnyalt a beszéd, az imádság.

(Sokan imádkoznak, de nem hittel, ezért talál meghallgatásra olyan kevés imádság.)

És hervadt, és hervadt a kicsi rózsaszál, az egyetlen gyermek. Hát el fog hallgatni házukban az édes gyermekdal, a csengő kacagás, a tündérszép mesék! De az apa szívét annyira kötve tartotta a hitelenség, mint a földet a téli kemény fagy.

»Az ágy felé az apa kitárta karjait,
De imádságra nyitni nem tudá ajkait.«

A szélvihar tombolt odakünn, iszonyu éjszakán s a gyermek haldokolt... Iszonyu éjszaka, minden perc egy örökkévalóság, Próbálta-é ezt már közületek valaki, kedves olvasóim? Az tudja csak, mi ez?

Hajnalodott. Söhajtás szakadt fel a gyermek melléből. Ah, most száll a lelke. Nem!

»Anyjára néz s szemefénye nincsen megtörve még,
Az életszikra benne újra, im újra ég.«

S a szép költemény így hangzik tovább:

Az anya örömkönnye sebes patakba' foly —
A gyermek keskeny ajkán egy szintelen mosoly...

»Mosolygj, mosolygj anyádra, szerette magzatom,
Meghallgatá imámat az égi irgalom!
Te apja jer!...« Akart vón még szólni valamit,
De az öröm könnyüi elfojtják szavait...

Bejött a férj, és látva a néma könnyeket,
Azt hitte, a fiucska immár kiszenvedett;
S ezt gondolván, kinjában felordít hangosan;
»Nohát jó Istened most, mondd asszony, merre van?«
Rohan az ágy felé, de megdöbben és megáll;
Halottat vélt ott látni, s im, gyógyulót talál.
Az, kis kezét kinyujtva, halk hangon szólni kezd:
»Fölszálltak már az égbe — jöhetsz apám, jöhetsz.«
— E szókat ajakára talán a láz adá? . . .

De erősebb hangon, s mosolygva folytatá:
»Vendégeim valának, egy szép angyal-csapat.
Friss, illatos virággal hinték be ágyamat.
Mindegyik azt susogta: Isten küldötte őt,
Hogy meggyógyítson engem, szegény kis szenvedőt.
— Lásd, monda egyik, Isten mindig vigyáz reád,
Mert jó vagy, s örömet lel benned anyád, apád. —
Megersimogatták szépen arcom, kezem, fejem
Az angyalok, és ime — semmim se fájt nekem,
Aztán az égbe szálltak, tul a felhők felett . . .

— *Ugyé apám, az Isten minket nagyon szeret?* . . . .

*Elhallgatott a gyermek, az anyja zokogott,
Az apa azon helyben, a mint megálta ott,
Megtántorul s lehajtva keblére a fejét,
Im, térdre rogy és összekulcsolja két kezét;
Ajaka — szót keresve — némán, lassan mozog . . .
Az anya most hangosan imádkozásba fog:
«Atyánk, ki vagy a mennyben, szenteltesd neved!
. . . Az apa, szíve mélyén csodását érezte,
S nyomán a jó szavának, mint kis gyermek szokott,
Fenszóval, esendesen bár, buzgón imádkozott . . .*

Egy szomorú sorsu ifju emberről.

Tudok egy ifju embert, kinek születése óta sebekkel van borítva a teste, — atyátlan árva is, nem is dolgozhat. Mig más ifju örül az ő ifjuágának s boldogsággal tele a lelke, — addig ez a szegény ifju testvérünk szenved, fetreng, gyötretetik. De — s épen ezért írom felőle e pár sort — soha egy panasz-szó nem jön az ajakára, még ő vigasztal egyebeket. Olyan erős hittel, amilyen csak lehet egy lélekben, mondja sokszor: Amilyen bizonyos az, hogy ideleln sokat, temérdek szenvedek, ép oly bizonyos, hogy odafenn jutalmát veszem a szenvedéseimnek.

Ti embertársaim, kik, ha csak egy sebecske van is testetekben; vagy ti nők, ha csak egy szeplő arcotokon, valami kis szépséghiba, úgy el-elcsüggedtek, gondolatok e sebekkel borított ifjura, ki hittel hordja súlyos keresztjét. S ti embertársaim, kiknek nem testetekben, hanem szívetekben, lelketekben van a seb, száz meg több is: baj gond, félelem, bánat, fájdalom, gyász — óh mondjátok ti is azzal a sebestől borított testü ifjuval: »Amilyen bizonyos, hogy ideleln szenvedek, boldogtalan, szerencsétlen vagyok, ép oly bizonyos odafenn szenvedésem jutalma!«

Adományok a „Szeretet“ céljára

1908. nov. 26-ik napjától az év végéig.

Özv. Lápossyné Csanak Róza (Debrecen) 10 kor, P. I. L. Szabó István (Kenderes), Csegei János, Dr. Porteleky László (Bpest), Ari Albert, műlakatos 5—5 kor., özv. Balog Péterné, Tóth Sámuel 4—4 kor., id. K. Szabó Lajos, ifj. Cs. Nagy Sándor s neje Varga Borbála, Adamik Sándor (Rákossztemihaiy), Pólya Lajos 3—3 kor., Szoboszlai Erzsébet 2 kor. 40 fill., Murányi János

(Pécel), Pál Lukács, özv. Pál Lukácsné, Bugyik János és neje Karakas Eszter, Nyitrai István, Fülöp András, kertész, id. Kovács Sándor, Imre Gergelyné, R. F., K. Vig Albertné, Tapasztó Lukács, Pápai Kálmán, Mihályi Mártonné, Dr. Pápay Pál, Pardi József, Szücs Lajos, özv. Milecz Aladárné, özv. Gál Sándorné, Pápai Lajos, Farkas Albert, szabó, László Lukács, Oros Lajos, V. S., Varga Albert, Szegő Sándorné, Kürti Lidia (Dévaványa), Gyáni Gergely (Füzesgyarmat), Fogarasi József, szabó 2—2 kor., T. Szabó Istvánné Vig Eszter, Nemzeti kör, Oros Péter, Nagy Sándor, id. Máté Imre, Jámbor Lajos (Dévaványa), Bogya András, Tóth Mihály, Somogyi György, D. Tóth Kálmán, Molitorisz Antal, Pocsaji János, Csillag Zsuzsanna, Gönczi Károly, Balla Albert, ifj. Veress János, Simon István, Ari Sándor, B. Takács Albert, B. Balog Albert, Posztós Gábor, Kovács Sándor, Kovács, Szabó Lukács, Farkas Lajos, Kása Albert, Ari Lukács, Nánási Miklós, Pocsaji Gábor, ifj. Csiki Ferenc, ifj. Szántó István, Mile Sándor, Szőke Sándor és neje (Szélsőutca), Kiss Gábor (Rét), P. P. és neje K. Zs., özv. Daruka Istvánné, özv. Márta Lajosné, B. S. (Görbe-utca), E. D., Szőke Balázné, Nyikos Jánosné, Gaál Kálmán (havonként), Nánási Albert, özv. Rácz Lukácsné, Elek András (Dévaványa), özv. Gál F. Jánosné 1—1 kor., Süvéges Lajosné 80 fill., Földvári Ignác, Egri Zsigmond, Hatvani Lászlóné, Csatári Gerzson, Kónya István, Nagy Károly 60—60 fill., R. K., Kanó Sándor, özv. Méri Jánosné, Farkas Albert 50—50 fill., Takács Ferenc, Kiss Lajos, Sz. Máté András, Kiss Sára 40—40 fill., Ari Lajos, Kulifay Pál 30—30 fill., Csillag Istvánné, özv. Komáromi J. né, Szilágyi I. né özv. Deme P. né 20—20 fill. Ezen adományok folytak be a múlt év végéig; a folyó éveket, melyeknek összege január és február hónapban: 561 kor. 20 fillér, a következő számokban folytatólagosan fogom közleni. Az Ur, ki számon tartja a szívből eredt jó kincseket, fizessen áldásaival a kegyes adományokért!

A „Szeretet“ IV. évfolyama III. számának tartalma: Szabadság. A böjt. Mig nem késő. Két első képünkhöz. Néhai való Rácz Miklós. A hihetetlen. Egy szomorú sorsu ifju emberről. Adakozás a „Szeretet“ céljára.